

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság **Budapesten, 2009. év november hó 11. napján** tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A magánlaksértés vétsége miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a vádlott védőjének másodfellebbezését elbírálva a Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság 2009. év március hó 3. napján kelt 20.Bf.IV.8797/2008/5. számú ítéletét **megváltoztatja**, a vádlottat az ellene a Btk. 176. § (2) bekezdés a./ pontja szerint minősülő magánlaksértés vétsége miatt emelt vád alól **felmenti**.

Az eljárás során felmerült 9.000 (kilencezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság 2008. év május hó 15. napján kelt 3.B.IV.484/2007/13. számú ítéletével a vádlottat az ellene a Btk. 176. § (2) bekezdés a./ pontjába ütköző és a szerint minősülő magánlaksértés vétségének vádja alól felmentette. Megállapította, hogy az eljárás során felmerült 9.000 forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen a magánlaksértés vétsége miatt bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása céljából az ügyész jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság 2009. év március hó 3. napján kelt 20.Bf.IV.8797/2008/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 176. § (2) bekezdés a./ pontjába ütköző és a 16. § szerint kísérleti stádiumban maradt magánlaksértés vétségében. Ezért őt megrovásban részesítette és kötelezte az eljárás során felmerült 9.000 forint bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítéletet a vádlott tudomásul vette, ellene a másodfokú ítélet kézbesítését követően védője, valamint utóbb a vádlott jelentett be fellebbezést. A Fővárosi Bíróság a védői jogorvoslatot elfogadta, míg a vádlott fellebbezését 10. alszámú végzésével elutasította.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.318/2009/1. számú átiratában a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A harmadfokú nyilvános ülésen a Fővárosi Ítéltábla ismertette a korábban eljárt bíróságok által már tárgyalás anyagává tett iratok közül a nyomozati iratok 3. oldalán található jelentést, a 8. oldalon található jelentéshez tartozó befogadásról szóló bélyegzőt, valamint a 2. számú sértett nyomozati vallomását.

A vádlott észrevételt tett a cselekmény elkövetésének helyszínére, amely egy társasházhoz tartozó körbekerített rész.

A vádlott védője indítványozta a másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a vádlott felmentését. Álláspontja szerint a cselekmény 23 óra előtt történt, ezért ez nem minősíthető éjjel elkövetettnek. A vádlott kerítésen történő átmászását az 1. számú sértett egyébként sem ellenezte, ezért ezt úgy kell tekinteni mint aki engedélyezte a bemenetelt. A vádlott egyébként is tévedésben volt, mivel egy olyan férfihoz ment be, akivel szerelmi kapcsolatban volt, és aki lesegítette őt a kerítésről. A vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott védőjéhez és felmentését kérte.

Az ügyész az átiratban foglaltakat megváltoztatva indítványozta a vádlott felmentését, mert nem valósult meg az éjjel történő elkövetés, továbbá a társasházaknál a lakás tekinthető magántulajdonnak, és kérdéses, hogy hozzá tartozó bekerített helynek minősül-e a kerítéssel körbevett tér.

A Fővárosi Ítéltábla először azt tette vizsgálat tárgyává, hogy a másodfokú bíróság ítélete ellen van-e helye ún. másodfellebbezésnek.

E körben megállapította, hogy a Budapest IV. és XV. Kerületi Bíróság 3.B.IV.484/2007/13. számú, a vádlottat felmentő, illetőleg a Fővárosi Bíróság 20.Bf.IV.8797/2008/5. számú, a vádlott bűnösségét magánlaksértés vétségének kísérletében megállapító ítéletének rendelkezése egymással ellentétben áll, ezért a Be. 386. § (1) bekezdés a./ pontja alapján a másodfellebbezés, ennek nyomán a harmadfokú eljárás törvényes előfeltétele fennáll. Nem tévedett ezért a másodfokú bíróság, amikor fellebbezési jogot biztosított az ítéletével szemben és elfogadta a másodfokú nyilvános ülésen jelen nem lévő védőnek az írásban előterjesztett fellebbezését. Ugyancsak helyesen döntött, amikor a vádlott írásban előterjesztett fellebbezését elutasította, mivel a vádlott korábban már tudomásul vette a másodfokú határozatot. A védői fellebbezés viszont megnyitotta a harmadfokú eljárást, melynek keretében a Fővárosi Ítéltábla a Be. 387. § (1) bekezdése alapján a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú eljárást bírálta felül.

A harmadfokú bíróság megállapította, hogy az első- és másodfokú bíróságok az eljárási szabályok betartásával folytatták le az eljárásukat. A másodfokú bíróság részben orvosolta az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás hiányosságát (másodfokú ítélet 2. oldal 5. bekezdés), azonban az így megállapított történeti tényállás ezzel együtt sem tekinthető teljes körűen megalapozottnak. Márpedig a Be. 388. § (1) bekezdés második fordulata kimondja, hogy a harmadfokú bíróság a határozatát csak abban az esetben alapítja a másodfokú bíróság által megállapított tényállásra, ha az megalapozott. Amennyiben megalapozatlan, ugyanezen

jogszabályhely (2) bekezdése szerint az iratok alapján a tényállást hivatalból kiegészíti, helyesbíti, a helytelen ténybeli következtetést kiküszöböli.

A harmadfokú bíróság az előbbiekben már utalt a nyomozati iratok 3. oldalán található jelentésre, melyben foglaltak szerint az intézkedés megkezdésére 23 óra előtti időben került sor. A jelentés első sorában az intézkedő rendőrök a következőket rögzítették: *„Jelentem, hogy 2006. július 22. nap 22 óra 30 perckor... az Rtv. 33. § (1) bekezdés a./ pont szándékos bűncselekmény elkövetésén tettenérést követő elfogást alkalmaztam.”* Kétségtől, hogy ugyanezen az oldalon az alulról számított 3. bekezdésben az intézkedő rendőrök arra hivatkoztak, hogy járőrszolgálatuk teljesítése során a fenti napon 23 órakor kaptak utasítást a rendőrség ügyeletesétől, azonban a nyomozati iratok 8. oldalán található bélyegzőn lévő időpont tanúsága szerint a vádlott rendőrségre történő befogadására **22 óra 30 perckor került sor**. Tévesen állapította meg ezért az elsőfokú bíróság az ítélet 2. oldal 2. bekezdésében, hogy a vádlott a cselekményét „23 óra körüli időben” követte el.

Ugyanezen bekezdésben helytállóan rögzítette, hogy a vádlott a **társasház** kerítésén próbált meg átmászni. E tekintetben a tényállás csak annyiban egészítendő ki, amennyiben a 2. számú tanú 13. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 7. oldalán fenntartotta a nyomozati iratok 23. oldali nyilatkozatát arra a tényre is, hogy tizenhat lakásos társasház udvarára kívánt bemászni a vádlott.

A harmadfokú bíróság az előbbiekre figyelemmel a másodfokú bíróság által irányadónak tartott tényállást a következők szerint pontosította:

- A vádlott pontosan meg nem állapítható, de 22 óra 30 percet megelőző időpontban, az esti órákban mászott át a tizenhat lakásos társasház udvarát körülvéző kerítésen és jutott be az udvarra.
- A helyszínre érkező rendőrök a vádlottat 22 óra 30 perckor állították elő a Budapesti Rendőr-főkapitányság Kerületi Rendőrkapitányságára.

A harmadfokú bíróság által az előbbiek szerint pontosított, kiegészített tényállás képezi alapját a vádlotti cselekmény mikénti elbírálásának.

A Btk. 176. § (1) bekezdése szerinti magánlaksértést azt követi el, *aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe vagy ezekhez tartozó bekerített helyre erőszakkal, fenyegetéssel, hivatalos eljárás színlelésével bemegy, vagy ott bent marad.* Az irányadó tényállás szerint a vád tárgyát nem képezte olyan erőszakos magatartás, amely szerint a vádlott cselekménye a magánlaksértés ezen fordulatába ütköző lenne.

A kerületi ügyészség ennek megfelelően a vádlott cselekményét nem az (1) bekezdésnek megfelelően, hanem a Btk.176. § (2) bekezdés a./ pontja szerint

minősítette. Az e törvényhelybe ütköző magánlaksértést azt követi el, *aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe vagy az ezekhez tartozó bekerített helyre, az ott lakónak vagy azzal rendelkezőnek akarata ellenére, vagy megtévesztéssel a./ éjjel... bemegy vagy ott bent marad*". A Magyar Büntetőjog Kommentár idevonatkozó része szerint „*az éjjel elkövetésen az éjszakai nyugalomra használt idő alatti bemenetelt kell érteni*". A törvényhez fűzött miniszteri indokolás szerint „*ez városi viszonyok között a kapuzárás időpontjával - 23 órával - esik egybe; a kisebb helyiségekben elsősorban a helyi szokások az irányadóak, amelyeknél nem hagyhatók figyelmen kívül az évszakok sem.*” (480. oldal). Figyelemmel az elkövetés helyére, a nyári elkövetési időre, nincs ok 23 órát megelőző időpontra tenni az éjjeli elkövetést. Az irányadó tényállás szerint egyébként is csak a vádlott előállításának a 22 óra 30 perces időpontja volt tisztázható, az viszont nem, hogy ezt megelőzően mennyivel történt a cselekmény. Figyelemmel arra, hogy a tényállásból nem állapítható meg az éjjeli elkövetés, a vádlott a magánlaksértésnek a Btk.176. § (2) bekezdés a./ pontja szerinti fordulatát sem valósította meg.

A vádlott magatartásával más okból sem valósította meg a magánlaksértés törvényi tényállását. A kerítésen történő átmászással ugyanis nem sértette a magánlakás sérthetetlenségéhez fűződő alkotmányos jogokat sem. Nem kétséges, hogy a vádlott nem lakásba, hanem a vád szerint ehhez tartozó egyéb helyiségbe kívánt bejutni. Cselekménye minősítésénél a törvény szövegezése szerinti „*az ezekhez tartozó bekerített helyre*” bemenetelt kellett értelmezni. Ahogyan arra a Btk. kommentár rámutat „*a lakáshoz tartozó bekerített helyen a falakkal, kerítéssel, élő sövényvel, vagy más módon körülvett olyan területet kell érteni, amely a lakás vagy egyéb helyiség rendeltetésszerű használatát elősegíti vagy kiegészíti és ezáltal szorosan ahhoz tartozik, mint például az udvar, a kert...* Nem állapította meg a bíróság a magánlaksértést, amikor a sértett telkén egy garázs, egy kamra és egy nyitott veranda volt; a garázs ugyanis a gépkocsi tárolására szolgált, a kamrában szerszámok voltak elhelyezve, s minthogy az egyéb helyiségek csak akkor esnek a magánlaksértés elkövetési tárgyának a fogalma alá, ha azok a lakással szorosan összefüggésbe vannak: a házi jog büntetőjogi fogalma alá ezek az építmények nem tartoznak” (ugyanott). A harmadfokú bíróság álláspontja szerint a társasház tulajdonostársainak közösségének tulajdonában álló, közös használatra rendelt udvar nem tekinthető olyan területnek, amely szorosan kapcsolódna az egyes külön tulajdonban lévő lakásokhoz. Ezért nem követhető el a magánlaksértés ezen **közös tulajdonú** udvarra történő bemászással.

A társasházakra vonatkozóan speciális jogszabály, a 2003. évi CXXXIII. törvény 3. §-a szerint *a társasház tulajdonostársainak közössége (a továbbiakban: közösség) a közös tulajdonnal kapcsolatos ügyek intézése során jogokat szerezhet és kötelezettségeket vállalhat, önállóan perelhet és perelhető, gyakorolja a közös tulajdonnal kapcsolatos tulajdonosi jogokat, viseli a közös tulajdon terheit. A perbeli cselekvőképesség a közös képviselőt (az intézőbizottság elnökét) illeti meg. A társasháznak vagy a tulajdonostársaknak ezzel ellentétes rendelkezése harmadik személyekkel szemben hatálytalan.*

A 23. § (1) bekezdése kimondja, hogy a többi tulajdonostárs sérelme nélkül minden tulajdonostárs jogosult a közös tulajdon tárgyainak birtoklására és használatára. A 26. § (2) bekezdésében írtak szerint pedig *„a közösség a házirendben meghatározza a közös tulajdonban lévő épületrészek, területek és helyiségek használatára vonatkozó részletes szabályokat is”*.

Az előző jogszabályi rendelkezésekből is az következik, hogy a közös használatra rendelt, lakrésznek nem minősülő helyiségek - ide értve a társasházhoz tartozó bekerített udvart is - tekintetében a tulajdonostársaknak nincs önálló rendelkezési jogosultsága. A nem lakás céljára szolgáló közösen használt épületrészek tekintetében kizárólag a közös képviselő tehet jognyilatkozatot. Ebből is az következik, hogy a társasházi törvény sem tartja az ilyen helyiségeket a lakással szorosan összetartozónak. A magánlakás sérthetetlenségének büntetőjogi védelme így a bekerített közös tulajdonban álló udvarra nem terjed ki. Ellenkező álláspont esetén a tulajdonostársak akár egymás vendégeit is büntetőeljárás alá vonhatnák, ha engedélyük nélkül a közös tulajdonban álló ingatlanrészre mennének. A bírói gyakorlatban ezen kiterjesztő értelmezésnek nincs helye, a birtokot ért sérelem a polgári jogi szabályok szerint intézhető.

A Fővárosi Ítéltábla a másodfokú bíróság végzését az előbbi indokok alapján a Be. 398. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta és a vádlottat az ellene magánlaksértés vétsége miatt emelt vád alól a Be. 6. § (3) bekezdés a./ pontjára figyelemmel a Be. 331. § (1) bekezdés, (3) bekezdés első fordulata alapján bűncselekmény hiányában felmentette.

Az eljárás során felmerült bűnügyi költséget a Be. 339. § (1) bekezdése alapján az állam viseli.

B u d a p e s t, 2009. év november hó 11. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
előadó bíró

Dr. Székely Ákos s.k.
bíró

A Fővárosi 20.Bf.IV.8797/2008/5. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 3.Bhar.106/2009/8. számú ítéletében írt változtatással jogerős.

B u d a p e s t, 2009. év november hó 11. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző